

ใบงานที่ ๐๓ ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง เลือกท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า จากใบงานที่ ๐๑ และ ๐๒ (๑๖ คะแนน)

ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

นักเรียนเลือกท่องจำบทอาขยานตามความถนัดและความสนใจ ระหว่าง “พฤษภาสาร” และ “ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา” โดยปฏิบัติดังนี้

๑. ท่องเป็นกลุ่ม/จับคู่
๒. ท่องรายบุคคล
๓. เพื่อน ๆ ในกลุ่มให้คำแนะนำ แก้ไขปรับปรุงน้ำเสียง การออกเสียงคำถูกต้อง การเว้นวรรคตอน ท่องได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์คำประพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม
๔. ท่องกับครู

การท่องอาขยานเป็นการฝึกความจำที่ดี
ผู้ท่องจะเกิดความภาคภูมิใจและร่วมสืบสาน
ภูมิปัญญาทางภาษาของไทยนะคะ

อาชยานบทหลัก “พฤษภาสาร”

พฤษภาสาร	อิกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี	ประดับไว้ในโลกา

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ผู้แต่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

ประวัติผู้แต่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส พระนามเดิมคือ พระองค์เจ้าวาสุกรี เป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๒๘ ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ประสูติแต่เจ้าจอมมารดาจ้อย เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๓๓๓ ทรงผนวชเป็นสามเณร เมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๕ ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วเสด็จไปประทับ ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ทรงศึกษาอยู่ในสำนักของสมเด็จพระพนรัตน์ อริยสงฆ์วัดพระเชตุพนฯ ในขณะนั้น แล้วทรงผนวชเป็นพระภิกษุเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๕ ต่อมาได้รับการสถาปนาให้ดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราช พระประมุขแห่งคณะสงฆ์ไทย นับเป็นเจ้านายพระองค์แรก ที่ดำรงตำแหน่งนี้ ทรงได้รับการยกย่องว่า เป็นปราชญ์และกวีผู้มีพระปรีชาสามารถทั้งทางโลกและทางธรรม ทรงพระนิพนธ์ตำรา และวรรณคดีทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรอง อันทรงคุณค่าไว้เป็นจำนวนมาก องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้ประกาศยกย่องให้ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส เป็นบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมของโลก ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

ฉันทลักษณ์ กาพย์ยานี ๑๑

คุณค่า ให้คติสอนใจแก่เราว่า บรรดาข้าวม้าวัวควาย เมื่อตายไปแล้วยังมีเขาและหนังเหลือไว้ให้เป็นประโยชน์แต่คนเราเมื่อตายไปสิ่งที่หลงเหลือให้เป็นที่ระลึกถึงก็คือความดีและความชั่วเท่านั้น

คำศัพท์น่ารู้

กาสร	- ควาย	ตรี	- สาม
ทนต์	- งาช้าง ฟัน	โท	- สอง ชั้นที่ ๒
นรชาติ	- คน หมู่คน	สถิต	- อยู่ ยืนอยู่ ตั้งอยู่
เวีย	- คล้อง ทัดไว้ ฟัง	วิโยค	- การจากไป การพลัดพราก
สังวร	- ความระวัง	เสน่ง(สะ-เหน่ง)	- เขาสัตว์
อินทรีย์	- ร่างกาย		

